

YENİ EKONOMİNİN İKTİSADİ ETKİLERİ

Levent ÇİNKO

Marmara Üniversitesi, Personel Daire Başkanı, Dr.

ECONOMIC EFFECTS OF NEW ECONOMY

Abstract: Economists have defined the New Economy as 'an economy in which information and communication technologies and related investments drive higher rates of productivity growth'. The term became popular in considering the remarkable economic performance of the USA in the 1990s, and especially the years 1995-2001. New economy concept is one of the basic elements of macro economy from 1990's. The evaluation of new economy according to information and communication sectors influences economic development and productivity level of the developed countries. Information and Communication Technologies (ICT) are both an output from the ICT-producing industries and an input into the ICT-using industries. The defining characteristic of ICT technologies are the fast improvement quality of ICT equipment and the concomitant sharp decline in their quality adjusted prices. This study focuses on the economic effects of new economy instead of analyzing present opinions in the literature.

Keywords: New Economy, Information and Communication Technologies (ICT)

YENİ EKONOMİNİN İKTİSADİ ETKİLERİ

Özet: İktisatçılar, yeni ekonomi kavramını, enformasyon ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin verimlilik büyüme oranına yaptığı katkıları olarak ifade etmektedir. Amerikan ekonomisinde 1995-2001 döneminde gözlenen olumlu gelişmeler yeni ekonominin önemini arttırmıştır. Yeni ekonomi kapsamında değerlendirilen enformasyon ve iletişim sektörlerinde gözlenen olumlu gelişmeler, gelişmiş ülkelerin iktisadi büyüme ve verimlilik düzeyleri üzerinde doğrudan ve dolaylı yollardan müspet etkiler doğurduğu konusunda birçok ampirik ve teorik içerikli çalışma bulunmaktadır. Enformasyon ve iletişim teknolojileri, bu teknolojileri üreten sektörler için çıktı, kullananlar için ise girdi niteliğindedir. Enformasyon ve iletişim teknolojilerinin en önemli özelliği, verimlilik sürecine yaptıkları pozitif katkının yanı sıra, fiyatlarında gözlenen sürekli ve keskin düşme eğilimidir. Bu çalışmada literatürde yer alan görüşleri analiz etmek yerine yeni ekonomi sektörlerinin iktisadi etkileri açıklanılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Ekonomi, Enformasyon ve İletişim Teknolojileri

I. GİRİŞ

ABD ve diğer gelişmiş ekonomilerin 90'lı yıllardan sonra sergilediği makro ekonomik performans yeni ekonomi kavramı ile ifade edilmektedir [1].

Yeni ekonomi kapsamında değerlendirilen enformasyon ve iletişim sektörlerinde gözlenen olumlu gelişmeler, gelişmiş ülkelerin iktisadi büyüme ve verimlilik düzeyleri üzerinde doğrudan ve dolaylı yollardan müspet etkiler doğurduğu konusunda birçok ampirik ve teorik içerikli çalışma bulunmaktadır. Söz konusu çalışmalardan bazıları biraz abartılı bir üslupla makro ekonomik performansın neredeyse tamamının yeni ekonomi sektöründeki gelişmelerden kaynaklandığını iddia ederken; bazıları da, aslında yeni ekonomi diye bir olgunun varlığını kabul etmemektedir.

Bu çalışmalara göre yeni ekonomi sektörleri, ekonominin çok küçük bir bölümünü meydana getirmektedir.

Bu çalışmada literatürde yer alan görüşleri analiz etmek yerine yeni ekonomi sektörlerinin iktisadi etkileri açıklanılmaya çalışılacaktır. Bu amaçla yeni ekonomi

kavramının tanımı, özellikleri, verimlilik-büyüme etkisi anlatıldıktan sonra söz konusu sektörlerin gelişimi açısından büyük öneme sahip olan beşeri sermaye olgusunun önemine değinilecektir.

II. TANIM

Yeni ekonomi kavramı literatürde "bilginin elde edilmesi, işlenmesi ve dağıtım süreçlerini" ifade etmek için kullanılmaktadır.

"Yeni ekonomi" kavramı, ünlü düşünür Roger Cass tarafından son 200 yıl içinde ortaya çıkan değişik ekonomik ve toplumsal gelişmelerle oluşan dalgalardan biri olarak görülmektedir. Roger Cass 1789 yılından başlayarak 60 yıl kadar devam eden birinci "yeni ekonomi" dönemini Sanayi/Fransız devrimi olarak adlandırmaktadır. İkinci olumlu gelişme dönemi 1848 yılında başlamış ve büyük demiryolu dönemi olarak 25 yıl sürmüş, 1872 yılındaki krizle beraber 24 yıllık bir gerileme dönemi ortaya çıkmıştır. Bu dönemin sona erdiği 1896 yılında elektrik, telefon gibi gelişmelerin sebep olduğu yeni bir 24 yıllık olumlu dalga ortaya çıkmıştır. Üçüncü "yeni ekonomi" dönemi günümüzün yeni

ekonomisini andıran etkilerde bulunmuştur. 1921 ile 1947 arasında oldukça sorunlu bir gerilemeyle sona eren bu dönemi 1948 yılında II.Dünya Savaşı sonrası Bretton Woods anlaşması ve Marshall Planı gibi gelişmelerle yeni bir 24 yıllık dönem izlemiştir. Bilgisayarın icadıyla şekillenen bu dönem 1973 yılındaki petrol şokuyla düşüşe başlamış, 1993 yılındaki internet devrimine kadar 20 yıl devam etmiştir. 1994 yılında artık yaygın bir şekilde sözü edilen günümüzün Yeni Ekonomi dönemi başlamış ve bu dönemin öne çıkan temaları küreselleşme ve iletişim teknolojileri olmuştur. Roger Cass'a göre bu dönemin olumlu etkisi 2020 yılına kadar devam edecek, daha sonra 25 yıllık bir düzenleme dönemi gelecektir [2].

Konuyla ilgili bir çok çalışma Yeni Ekonominin faydalarından bahsederken Paul Krugman gibi bazı akademisyenler Yeni Ekonominin abartılı bir ifade olduğu konusunda söz konusu görüşleri eleştirmekte, Yeni Ekonomi kavramının esas itibarıyla ABD'de yaygın olarak sözü edilen düşük enflasyon, düşük işsizlik ve yüksek verimlilik olgusunun tek başına açıklaması olamayacağını belirtmektedirler. Sözde yeni ekonominin etkilerinin 1950 ve 1960'lardaki gelişmelerden daha önemli olmadığı kanaatinde olan Profesör Krugman'a göre uzun mesafeli telefon hatları ve televizyonun insan hayatındaki reel etkisi internet ve DVD'ye göre çok daha fazladır. Yine, özellikle son 10 yılda hızlanan ve Yeni Ekonominin bir özelliği haline gelen şirket satın almalar ve birleşmeler sözde önem kazanan küçük işletmelerden çok Alfred Sloan'ın mimarlığını yaptığı eski ekonominin dev şirketlerine dönüş sinyalleri veriyor gibidir [2].

III. YENİ EKONOMİ SEKTÖRLERİNİN BAŞLICA ÖZELLİKLERİ

Yeni ekonomi sektörlerinin bazı temel özelliklerini aşağıdaki başlıklar altında özetlemek mümkündür [3-5].

Yeni ekonomi kapsamında yer alan ürün ve hizmetlerin en önemli özelliği, bilginin temel üretim faktörü olarak ön plana çıkmasıdır. Bu sektörlerde yeni ürünlerin üretilmesi ya da mevcut ürünlerin değiştirilmesi, geliştirilmesi ve önemli maliyet artışları doğuran araştırma ve geliştirme faaliyetlerini gerektirmektedir.

Yeni kapsamında değerlendirilen ürünler enformasyon ve iletişim teknolojileri (Information and Communication Technologies: ICT) ile üretilen mallardır. ICT ürünlerinin üretimi yüksek maliyetler gerektirse de bu ürünleri üretim süreçlerinde kullanan firmaların üretimlerinde gözlenen artış trendi ile birlikte birim maliyetlerde görece bir azalma söz konusu olur. Örneğin yüksek maliyetli bir yazılım programı, üretim artışı ile birlikte birimsel maliyetleri azaltıcı etkiler doğurabilir.

Yeni ekonomi sektörlerinde beşeri sermaye, fiziksel sermaye ile entelektüel sermayeyi güçlü bir şekilde tamamlayan bir rol üstlenmektedir. Gerek enformasyon teknolojilerinin kullanımı ve gerekse üretimi, nitelikli işgücü talebini artırır. Dolayısı ile beşeri sermaye yatırımlarında artış gözlenir.

Yeni ekonomi ürün ve hizmetlerinin piyasaya sunumu çok düşük maliyetlerle gerçekleştirilebilir. On-line dağıtım olanakları sayesinde yeni ürün ve hizmetlerin bedelsiz olarak tanıtımı ve müşterilere düşük maliyetler ile çok kısa sürede ulaştırılması mümkündür.

ICT sektörlerinin kapsamını OECD aşağıdaki şekilde saptamıştır [6]:

ICT ürünleri ile ilgili hizmetler

- Makine ve ekipmanların toptan satışı ve tedariki
- Bilgisayar dahil, işyeri makine ve bilgi işlem ekipmanlarının kiralanması
- Telekomünikasyon
- Bilgisayar ve ilgili hizmetler

Başlıca ICT ürünleri

- Firma ve bürolarda kullanılan bilgi işlem ve hesap makineleri
- İzole edilmiş metal ve kablo mamulleri
- Elektronik supap ve tüp mamuller ile diğer elektronik parçalar
- Televizyon ve radyo vericileri ile ilgili ürünler, telefon ve telgraf hat cihazları
- Televizyon ve radyo alıcıları mamulleri, ses ve video kayıt cihazları, teksir cihazları ve yardımcı ürünler
- Endüstriyel süreç araçları dışında, ölçme, kontrol, test, rota saptama vb. amaçlarla kullanılan araç ve cihazların mamulleri
- Endüstriyel süreç kontrol araçları ile ilgili mamuller.

IV. YENİ EKONOMİNİN VERİMLİLİK ve İKTİSADİ BÜYÜME ETKİSİ

Yeni ekonominin makro ekonomik sonuçları, ekonomide verimlilik düzeyinde gözlenen verimlilik artışı ile ortaya çıkar. Bununla birlikte yeni ekonominin toplam hasıla büyümesinde ortaya çıkan artışlarda da önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

Yeni ekonomi kapsamında yer alan sektörler, teknolojik gelişmelerin somut bir şekilde izlenebildiği alanlardır. Teknolojik gelişmelerin ekonomide meydana getirdiği etkiler konusunda Neo-klasik ve yeni büyüme teorileri alternatif saptamalarda bulunmuşlardır. Ancak her iki yaklaşımda yeni ekonomini boyutlarının ve iktisadi etkilerinin görülmesinde yararlı katkılarda bulunmuşlardır.

Son yıllarda enformasyon teknolojilerinin iktisadi büyüme üzerindeki etkileri konusunda çalışmalar artmaktadır. Konuya olumsuz bir bakış açısıyla yaklaşanların yanı sıra, enformasyon teknolojilerinin iktisadi büyümeye çok yönlü olumlu katkılar sağladığını öne süren çalışmalarda mevcuttur. Boskin ve Lau [7] gelişmiş yedi ülkenin İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki verilerini ekonometrik yöntemlerle analiz ederek yaptıkları çalışmada, teknolojik ilerlemelerin iktisadi büyümenin en önemli kaynağı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışmaya göre, "Genelleştirilmiş Solow-Nötr" Hipotezi'nde (Genelleştirilmiş Solow - Nötr Hipotezi ile, teknolojik gelişmelerle birlikte sermaye veriminde ortaya çıkan artış ifade edilmektedir) belirtildiği gibi teknolojik ilerleme, doğrudan maddi ve beşeri sermaye düzeyine bağlıdır. Tablo.1'de görüleceği üzere yüksek beşeri ve maddi sermaye stokuna sahip ekonomiler daha yüksek teknolojik gelişme sağlarlar [4].

Tablo.1: Bazı Gelişmiş Ülkelerde Başlıca İktisadi Büyüme Kaynaklarının Görece Önemi (% Dağılım)

Ülkeler	Dönemler	Fiziksel Sermaye	Emek	Beşeri Sermaye	Petrol Fiyatları Etkisi	Teknolojik İlerleme
Kanada	58-97	25	31	8	0	36
Fransa	58-97	29	-3	6	-2	69
Almanya	58-94	29	-5	5	-6	77
İtalya	60-97	27	-5	6	-9	82
Japonya	58-97	33	6	4	-11	68
İngiltere	58-97	31	1	5	-1	65
ABD	50-98	17	23	6	-4	58

Kaynak: Erdoğan, S., "Yeni Ekonominin Boyutları ve Makro Ekonomik Etkileri", *Banka ve Ekonomik Yorumlar Dergisi*, Yıl: 40, Sayı: 469, 2003, ss.2,30.

ICT'nin iktisadi büyüme üzerindeki katkılarını analiz ederken unutmamak gerekir ki, enformasyon sektörlerine ait ürün ve hizmetler, üretim sürecinde hem girdi hem de çıktı olma özelliğine sahiptir. Öte yandan önemle belirtmek gerekir ki, başta bilgisayar olmak üzere ICT ürünleri, marjinal maliyetleri düşük olduğundan büyük miktarda üretilmelerine karşın düşük fiyatlarla piyasaya sürülmektedirler. Dolayısıyla bu ürünleri kullanan firmaların faktör verimliliği sürekli yükselen bir trend sergilemektedir [8,9].

ICT'nin iktisadi büyüme ve verimlilik düzeyi üzerindeki etkisini arttırmak için eğitim harcamaları ile birlikte beşeri sermaye harcamalarına önem vermek gerekir.

Ancak önemle belirtmek gerekir ki, beşeri sermayenin etkinlik ve verimliliğinin artırılarak, gelir artışının ve iktisadi büyüme hedefinin gerçekleştirilmesi, öncelikli olarak belirlenen politikaların uygulama alanına ve uygulanabilirliğine bağlıdır. Bilgi ve bilgiye dayalı gelişmelerin öncelik ve özellik arz ettiği toplumlarda eğitimin etkisi somut olarak görülmekte ve bu toplumlar, az gelişmiş ülkeler için birer model olmaktadır. Özellikle 1990'lı yıllarla birlikte ivme kazanan globalleşme/küreselleşme hareketlerinde ülkeler, artan rekabet ortamından artı katma değer elde edebilme uğraşına girmişlerdir. Söz konusu amaca ulaşmada ülkelerin temel kaynaklarını nitel ve nicel anlamda fiziki ve beşeri sermaye oluşturmaktadır. Fakat, Az Gelişmiş Ülkelerin sahip olduğu nitelikli işgücü, marjinal anlamda

değerini alabileceği bölgelere/ülkelere yönelmektedir. Bu süreç, "bilgi ve bilim adamı iltifat görmediği yeri terk eder" özdeyişinin geçerliliğini ortaya çıkarmakla birlikte özellikle ABD ile bazı Avrupa Ülkelerinin *Green Card* v.b. politikalarla az gelişmiş ülkelerdeki nitelikli işgücünü kendi ülkelerine çekebilme çabalarını da etkinleştirmektedir [9].

İktisadi anlamda eğitimin verimlilik üzerinde iki tür etkisi bulunmaktadır. Bu bağlamda bir taraftan teknolojik gelişmeye ve verimli kazançlara dönüşen bilimsel bilginin gelişimine imkan sağlayan eğitim, diğer

taraftan da çalışanların nitelik ve yeteneklerinin artmasına yardımcı olarak, onların yeni iş süreçlerine uyumunu kolaylaştırmaktadır. Eğitimin ekonomik performansa katkısı ise, toplumun önem verdiği amaçlara daha kolay ulaşılması ve buna bağlı olarak bireylerin tüketici piyasasında, müteşebbislerin ise faktör piyasasında mal ve hizmetler için ödemek istedikleri fiyattan ihtiyaçlarını karşılamaları şeklinde ortaya çıkmaktadır [10].

Türkiye beşeri sermaye yatırımları açısından oldukça geridedir. Bu durum aşağıdaki Tablo.2'de açıkça görülmektedir.

Tablo.2: Seçilmiş Bazı Ülkelerle Türkiye'nin 1995 Ve 2001 Yılı İndeks Değerlerinin Karşılaştırılması

Ülkeler	Sıralama		Ort. Yaşam Süresi		Yetişkin Okur-yazarlık Oranı		Okullaşma Oranı (%)		Kişi Başına Düşen Gerçek GSYİH		Beşeri Kalkınma İndeksi	
	1995	2001	1995	2001	1995	2001	1995	2001	1995	2001	1995	2001
Romanya	98	58	69,9	70,8	96,9	98,3	61	69	2840	6041	0,703	0,772
Sri Lanka	97	81	71,9	71,9	89,3	91,4	66	70	2850	3279	0,704	0,735
Bulgaristan	65	57	71,2	70,8	93,0	98,3	67	72	4170	7570	0,798	0,770
Malezya	59	56	70,8	72,2	81,5	87,0	60	66	7790	8209	0,822	0,774
Türkiye	66	82	66,5	69,5	80,5	84,6	61	62	5141	6380	0,792	0,735

Kaynak: Human Development Report, 1995; 2001, s. 141-144

Tablo.3'te açıkça görüldüğü gibi Türkiye eğitim harcamaları açısından, henüz yeterli düzey değildir. Örnek olarak alınan ülkeler bile eğitim harcamaları açısından genel olarak Türkiye'den daha iyi bir durum sergilemektedir. Eğitim sağlık ve ortalama yaşam süresi gibi göstergelere göre hazırlanan beşeri sermaye indeksi açısından da geride olduğumuz açıkça görülmektedir.

Beşeri sermaye yatırımları açısından önemli bir gösterge olan Beşeri Kalkınma İndeksi açısından ülkelerin durumları aşağıdaki Tablo 3'de açıkça görülmektedir.

Beşeri Kalkınma İndeksinde 0,800'ün üzerinde olan ülkeler yüksek beşeri Kalkınma grubuna girmektedirler ve bu ülkelerin sayısı 2001 yılı itibarıyla 48'dir. 0,800-0,500 arasındaki ülkeler ise orta beşeri Kalkınma grubundadırlar ve bu ülkelerin sayısı ise 78'dir. İndeks değeri 0,500'ün altında olan ülkelerin sayısı ise 36'dır. En yüksek ve en düşük ortalama yaşam süresine sahip ülkeler 80,8 yıl ile Japonya ve 38,3 yıl ile Sierra Leone'dir.

En yüksek okullaşma ve okur-yazarlık oranına sahip ülkeler, 0,99 eğitim indeksi değeri ile Kanada, Avustralya, İsveç, Belçika, Hollanda, Finlandiya Yeni Zelanda ve İngiltere, en düşük ise 14,7 ve 15,0 ile Nijer'dir. En yüksek ve en düşük gelire sahip ülkeler ise 42769 USD ile Lüksemburg, 448 USD ile Sierra Leone'dir [11].

Türkiye'nin beşeri Kalkınma İndeksi açısından 2001 yılında 82. sırada yer aldığı görülmektedir. UNDP'nin son verileri açıkça göstermektedir ki Türkiye sıralamada hali hazırda daha kötü bir konuma gelmiştir. Teknolojik gelişmelerden yeterince yararlanmak dolayısıyla iktisadi gelişme performansının artırma amacını güden siyasal iktidarlar başta eğitim olmak üzere beşeri sermaye düzeyini artırıcı her türlü girişimi desteklemeli ve bu yöndeki kamusal harcamalara ağırlık vermelidirler.

Tablo.3: Beşeri Kalkınma İndeksi Ve Bazı Ülkelerin Aldığı Değerler (2001)

Ülke ve Sıralama	Ortalama Yaşam Süresi (yıl)	Yetişkin Okuryazarlık Oranı (%)	Okullaşma Oranı (%)	Kişi Başına Düşen Gerçek GSYİH (SAGP\$) 1999	Ortalama Yaşam İndeksi	Eğitim İndeksi	GSYİH İndeksi	Beşeri Kalkınma İndeksi Değeri	A**
	1999	1999	1999*						
1 Norveç	78.4	99	97	28433	0.89	0.98	0.94	0.939	2
2 Avustralya	78.8	99	116	24574	0.90	0.99	0.92	0.936	10
3 Kanada	78.7	99	97	26251	0.89	0.98	0.93	0.936	3
4 İsveç	79.6	99	101	22636	0.91	0.99	0.90	0.936	13
5 Belçika	78.2	99	109	25443	0.89	0.99	0.92	0.935	4
6 ABD	76.8	99	95	31872	0.86	0.98	0.96	0.934	-4
7 İzlanda	79.1	99	89	27835	0.90	0.96	0.94	0.932	-3
8 Hollanda	78,0	99	102	24215	0.88	0.99	0.92	0.931	5
9 Japonya	80.8	99	82	24898	0.93	0.93	0.92	0.928	2
10 Finlandiya	77.4	99	103	23096	0.87	0.99	0.91	0.925	5
20 İtalya	78.4	98.4	84	22172	0.89	0.94	0.90	0.909	-2
30 Malta	77.9	91.8	80	15189	0.88	0.88	0.84	0.866	5
80 Paraguay	69.9	93.0	64	4384	0.75	0.83	0.63	0.738	5
82 Türkiye	69.5	84.6	62	6380	0.74	0.77	0.69	0.735	-21
100 Cezayir	69.3	66.6	72	5063	0.74	0.69	0.66	0.693	-26
140 Tanzanya	51.1	74.7	32	501	0.44	0.61	0.27	0.436	21
162 Sierra Lone	38.3	32	27	448	0.22	0.30	0.25	0.258	0
Gel. olan ülkeler	64.5	72.9	61	3530	0.66	0.69	0.59	0.647	-
OECD	76.6	99	87	22020	0.86	0.94	0.90	0.900	-
Dünya	66.7	78,8	65	6980	0.70	0.74	0.71	0.716	-

* Bazı oranların % 100'ün üzerinde çıkması okul öncesi eğitimin hesaplamalara katılmasından kaynaklanmaktadır. Ancak indeks hesaplamalarına % 100 olarak girmektedir.

**A= Kişi Başına Düşen Gerçek GSYİH ile Beşeri Kalkınma İndeksi sıralaması arasındaki fark. Örneğin Türkiye Kişi Başına Düşen Gerçek GSYİH sıralamasında 61. ve Beşeri Kalkınma İndeksi sıralamasında ise 82.'dir. Bu iki kriter arasındaki fark ise -21'dir. Bu farkın negatif çıkması, gelir durumuna göre beşeri kalkınma açısından olumsuz bir durumu göstermektedir.

Kaynak: Human Development Report, 1995; 2001, s. 141-144.

V. SONUÇ

Gelişmiş ekonomiler ICT sektörlerinden hem doğrudan hem de dolaylı yollardan yararlanmaktadır. ICT sektörlerinden yararlanmak önemli bir teknolojik kapasiteye ulaşıldıktan sonra mümkündür. Gelişmiş ülkeler başta beşeri sermaye harcamaları olmak üzere teknolojiye verdikleri önem nedeniyle iktisadi kalkınmalarını yüksek düzeye ulaştırabilmek için teknoloji olgusundan önemli faydalar elde etmişlerdir.

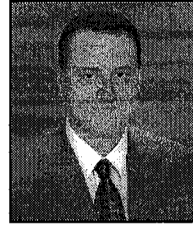
Teknolojik gelişme sonucunun en son aşamaları içersinde önemli bir konuma sahip olan ICT sektörleri yüksek üretim maliyetleri gereksinimi doğurmalarına karşın gelişmiş ekonomilerde verimlilik ve iktisadi büyüme performansı üzerinde önemli katkılar sağlamaktadırlar. Özellikle ABD ekonomisi için yapılan ampirik çalışmaların bulguları bu durumu doğrulamaktadır.

Gelişmekte olan ekonomiler iktisadi kalkınma süreçlerini hızlandırmak ve gelişmiş ekonomilerle aralarındaki gelişmişlik makasını daraltmak için beşeri sermaye yatırımlarını özendirerek ICT sektörlerinin gelişimine ivme kazandırmak zorundadırlar.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- [1] ALLEN, D.S., "Where's the Productivity Growth from the Information Technology Revolution?", **Federal Reserve Bank of St. Louis**, Review, March-April 1997, ss.15-16.
- [2] AKIN, H. B., "Yeni Ekonomi: "Yeni" Olan Nedir? 20.Yüzyılın Son Moda Kavramının Analizi", **I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi**, 10-11 Mayıs 2002.
- [3] ERDOĞAN, S., "Makro Ekonomik Etkileri Açısından Yeni Ekonomi ", **I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi**, ss.15-17.
- [4] ERDOĞAN, S., "Yeni Ekonominin Boyutları ve Makro Ekonomik Etkileri", **Banka ve Ekonomik Yorumlar Dergisi**, Yıl: 40, Sayı: 469, 2003.
- [5] DeLONG, J.B.; LAWRENCE, H.S., "The New Economy: Background, Question and Speculations", Economic Policy for the Information Economy, **A Symposium Sponsored by Federal Reserve Bank of Kansas City**, August 30-September 1, 2001, s.39.
- [6] PILAT, D.; LEE, F.C., "Productivity Growth in ICT – Producing and ICT Using Industries : A Source Growth Differentials in the OECD?", **OECD STI Working Paper**, 2001, ss.4-5.

- [7] BOSKIN, M.J.; LAU, L.J., "Generalized Solow-Neutral Technical Progress and Postwar Economic Growth" **NBER, Working Paper**, 8023, 2000, ss.2,30.
- [8] TEMPLE, J., "The Assessment: The New Economy", **Oxford Review of Economic Policy**, Vol. 8, No: 3, 2002, s.246-247.
- [9] JALAVA, J.; POHJOLA, M., "Economic Growth in the New Economy: Evidence from Advances Economies", **Information Economics and Policy**, Vol. 14, 2002, s.191.
- [10] ÇOBAN, O., "Bilgi Toplumunda Eğitimin Verimlilik ve İktisadi Büyüme Üzerine Etkileri: Teorik Bir Analiz", **I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi**, s.425.
- [11] **Human Development Report**, 1995; 2001, ss.141-144.

Levent ÇİNKO

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü
Personel Daire Başkanlığı
Sultanahmet/ İSTANBUL

levencinko@atlas.net.tr

Levent ÇİNKO has Ph.D. of Economics Policy at Marmara University Social Sciences Institute. He is President of Personal Department at Marmara University. His research areas include politics of money, politics of economy, macro economy, politics of money in turkey, applications of stabilized economy politics in turkey and in the world.